

siger: de Udgifter, der staa paa de *egentlige* Militærbudgetter. Naar jeg skulde foretage en Sammenligning mellem de forskellige Aar, var det rimeligt kun at tage disse med. Det var jo, for at jeg kunde opgøre, hvorvidt Status quo var overholdt eller ej, og der var kun Spørgsmaal om, hvorvidt dette var sket for de fri Bevillinger eller ej. Den Ting er ganske klar, og da Udgifter til Pensioner, Udskrivning og Indkvartering omkring paa de andre Budgetter ikke ere fri Bevillinger, men følge umiddelbart af hele Hærordningen, har jeg bestandig i min Opgørelse over, hvorvidt Status quo er overholdt eller ej, holdt disse ikke fri Militærbevillinger udenfor. Men man kan selvfølgelig ikke holde dem udenfor, naar man vil have en Opgørelse af vore samlede Militærundergifter og endog stille op, hvor meget de procentvis ere i Forhold til vore Indtægter.

Ordføreren (Anders Nielsen): Det ærede Medlems Udtalelse er kun en Bekræftelse af, hvad jeg fremførte for et Øjeblik siden.

Borghjerg: Til den ærede Forsvarsminister ønsker jeg at bemærke, at Procenten vilde jo blive noget anderledes, hvis man havde taget alle de andre Konti med end de her medtagne, for der har været en stadig og stærk Stigning paa disse Poster, som Marineministeriet ikke har medtaget. Men Hovedsagen er, at denne Opgørelse er foretaget efter andre Principper end dem, den ærede Minister den 10. Oktober 1893 anvendte, og som han for Resten senere i sin „Samfundslære“ har erklæret for de eneste rigtige, naar man vilde have et Overblik over Militærundergifterne. Det er højst besynderligt, at Marineministeriet, naar det udarbejder en saadan Pjece, ikke lægger de Principper til Grund, som Ministeren gentagne Gange har erklæret for de eneste rigtige.

For øvrigt kan hele denne Opgørelse af, hvilken Procent af Skatteindtægterne der medgaar til Militærvæsenet, dog kun have en Tendens, ellers er den ganske meningsløs. Det er, som jeg søgte at paavise, og hvad Ministeren ikke imødegik, ganske meningsløst at stille det op paa den Maade. Fordi vi ikke have faaet en

Toldreform i de sidste 10 Aar, og da Toldindtægterne ere stegne med 20 Mill. Kr., udgøre Militærundergifterne en mindre Procent nu end tidligere; det følger ganske af sig selv. Det behøver vi ikke at have en Statistik for. Det er saa ganske meningsløst og ud i Vejret, hvis man ikke havde en Tendens dermed.

Hvad den ærede Minister sagde om de Udtalelser, jeg anførte fra den 10. Oktober 1893, at de maa ses i Belysning af hele den provisoriske Tid, findes der ikke et Ord om i den Tale; der findes kun dette, at Militærundergifterne, som de den Gang vare, vare alt for store i Forhold til Statens Indtægter, ogsaa vore Skatter; de vare nemlig 21 Mill., og det sagde den ærede Minister var alt for meget. Men det er ganske den samme Sum som nu, og jeg fremførte det for at protestere mod, at den ærede Minister skulde søge at knibe bort fra sin tidligere Stilling ved, som han i Gaar gjorde, at sige, at da han brugte de af det ærede Medlem for Ringsted (Zahle) anførte Udtalelser af 17. November 1892 var det paa et Tidspunkt, da Militærundergifterne vare 25 Mill. Kr. Det vil alle have lagt Mærke til, at det var det Forsøg, den ærede Minister i Gaar brugte for at komme bort fra sin tidligere Stilling, idet han sagde: I 1892 vare Militærundergifterne 25 Mill. og altsaa kunde jeg den Gang med Rette kræve dem alvorligt nedsatte. Nu har jeg paavist, at Aaret efter, 1893, vare de paa 21 Mill. Kr., og den ærede Minister brugte den samme Udtalelse da som i 1892. Nu ere Militærundergifterne ogsaa ved 21 Mill. Den Gang vilde den ærede Minister have dem nedsatte, nu vil han have dem forhøjede.

Forsvarsministeren (J. C. Christensen): Jeg vil kun til det ærede Medlem sige, at den Maade at opgøre paa, nemlig at tage §§ 22, 23 I. og 26 IV. og V., er den Maade, der anvendes hvert eneste Aar ved Finanslovens 2den Behandling af de forskellige Ordførere, og det er saaledes den Maade, Rigsdagen har været kendt med og vant til. At det kunde være lige saa rigtigt, om jeg havde taget det hele med, det har jeg aldrig benægtet, tværtimod, jeg har selv sagt det forskellige Gange, og det siger jeg ogsaa nu. Men